

MINDSZENT-SZEGVÁR

ÉS VIDÉKE.

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Egész évre 4 frt — kr.
Fél évre 2 frt — kr.
Negyed évre 1 frt — kr.

VEGYES TARTALMU HETILAP. MEGJELEN VASÁRNAP.

SZERKESZTŐSÉG és KIADÓ HIVATAL

Weisz Ignác nyomdájában, hová a lap szellemi részét illető közlemények, előfizetési- és hirdetési díjak küldendők.

HIRDETÉSEKET

a y i l t - t é r i közleményeket a kiadó hivatal jutányos ár mellett közöl.

Márczius idusa.

1848 márczius tizenötödikének dél-
előtti fél tizenkét órai időpontja az új
Magyarország legnevezetesebb percze.

A magyar polgárság önteremtette
szabadsága ebben a perczen született
meg a sajtó első szabad termékének alak-
jában.

Jókai, Egressi, Petőfi, Vasvári és
Irányi bemennek a Landerer-nyomdába.
Künn a téren, hózivatar közepette, tenger-
nyi nép. Felszólítják Landerert: nyomas-
sa ki Petőfi »Nemzeti dal«-át és a »12
pont«-ot. A derék nyomdász keresi a kéz-
iratokon a cenzor engedélyét. Termé-
szetesen nem lelheti meg, mert az akkori
kamarillás időben ugyan melyik cenzor
merte volna ilyen szellemű kézíratra ne-
vének csak egy betűjét is tenni. Kivülről
a feltárt esernyők alól mind hatalmasabbá
váló zsibongás hallatszik be. A nép, az
istenadta nép szabadságra szomjuhozik.

Landerer csöppet se jön zavarba. Ha
a cenzor engedélye nincs a kézíraton, ő
ugyan ki nem nyomja senki fiának, mert
tiszteli és becsüli a törvényt. Félrevonja
azonban Petőfit és csak annyit mond neki:
»Ha lefoglalják a gépet, mit tehetek én
nehány emberemmel az erőszak ellen?«

A gépet rögtön forma szerint lefog-
lalják.

Ej pedig dehogy kellett a nyomdá-
szokat kényszeríteni. Magyarok ők is, szív-
vel-lelékkel osztoznak ők is a haza lán-
goló szeretetében.

Soha olyan jó örömmel nem végzett
senki rákényszerített munkát mint ők.

Fél tizenkettőre már künn áll Petőfi
a »Nemzeti dal« első nyomtatott példá-
nyával.

Mielőtt elszavalná látnoki ihlettséggel
a következőket mondja:

»Márczius tizenötödikének délelőtti fél
12 órája nagy időszak a magyarok törté-
netében. Ime! Itt van a sajtószabadságnak
az első példánya, a nép hatalmának első
műve, akármilyen szabadsága fog is lenni egy-
kor a magyarnak azon dicsőség mindig
megmarad, hogy a legnevezetesebbet, a
sajtószabadságot magunk vívtuk ki.«

Most elszavalja a »Nemzeti dal«-t.

A hatás leirhatatlan. A nép ujong,
az esernyőket összevonják, hadd verdesse
a jéges hó az immár szabad arcokat.
Fenyegetőleg magasra emelik az esernyő-
ket és viharosan ismétlik a refraint:

»A magyarok istenére esküszünk,

Esküszünk, hogy rabok tovább nem
leszünk.«

Majd délután újabb népgyűlés a mu-
zeum előtt, hol széjjelosztják a »Nemzeti
dal« és a »12 pont« kész példányait. Este

a »Bánk-bán« ingyenes előadása a Nemzeti
színházban. Kiszabadítják Táncsics Mi-
hályt a politikai foglyot. Pest városházán
helyben hagyják a »12 pont«-ot, miről
proklamációkban értesítik a magyar nem-
zetet és az őrsereget.

Melyik magyarnak ne lüktetne erőseb-
ben a szíve, ha erre az időre emlékezik.
Es valahányszor márczius idusa követ-
kezik, mindanyunk kötelessége erre az
időre emlékezni. Csak így tarthatjuk ében
édes hazánk iránt való szereteteinket, nem-
zeti büszkeségeinket, mely egyedül lehe-
tővé tette, hogy egy évezrednél tovább
annyi idegen elem közé ékelve feltarhat-
tuk magunkat, országunk integritását és
mely egyszersmind további lételünk és
erősödésünk záloga.

Valahányszor ifjúságunknak évente
márczius tizenötödikén meg meg ujuló lel-
kesedését látjuk, melylyel századoknak
legszebb perczeről emlékezik meg; vala-
hányszor látjuk, hogy ebben az erőteljes
ifjúságban a materializmus nem ölte meg
hazánkért való hagyományos ragaszkodá-
sunkat és látjuk, hogy hál' Istennek csak
az alkalom hiányzik, hogy hasonló viszo-
nyok közt — ha kell — ép oly önme-
tagadással és férfias elszántsággal áldozza
fel életét, mindannyiunk édes anyjáért —
hazánkért: föléled bennünk az a biznyság,
hogy ez az ifjúság nem lehet léha és sat-
nya, hogy ez az ifjúság — ne tagadjuk
meg tőle az igazságot — mégis csak
méltó utódja hős eleinknek.

Es mert nem felejtethjük el, hogy az
ifjúság nemzetünk jövője, nincs rá ok, hogy
elcsüggedjünk.

Es melyik magyar az, a kire az ifju-
ság lelkesedése ne hatna? Aki visszahu-
zódnék, mikor a nemzet önszerzett jogaira
örülve ünnepel?

Márczius idusa mindannyiunk ünnepe,
mindannyiunk tiszta szívvél harsogjuk az
ifjúsággal:

Eljen a haza! Eljen a szabadság!

Mentegetődzés.

Mult számunkban közöltük dr. Mülek
Lajos kerületünk képviselőjének nyilatko-
zatát megjegyzéseink kíséretében, mely-
ben elmondottuk, hogy mi soha sem ké-
telkedtünk Mülek ur hazafiságában, sem
szilárd elvhűségében. Ezzel azt hittük,
hogy kötelességeinknek megfeleltünk.

E kérdés szőnyegre »Eladott kerü-
let« című cikkel, melyet Rostkowicz
Arthur szegedi szerkesztő irt, hozatott.
Ugyancsak ő a mai számunkban eléggé
loyalisan ir. Nem birjuk tehát megérteni,
hogy mi szükség van most még Kossuth

Ferencz levelére, melyet Háász Judához
irt? Minek kellett ezt kinyomatni és több
száz példányban szétoztani? Azért, mert
szükségesnek találják a mentegetődést.

A levél szó szerint következőkép
hangzik:

Tekintetes Háász Juda urnak.

Mindszent.

Budapest, 1899. márczius 6.

Igen tisztelt Háász Juda ur!

Arról értesülök, hogy a szegvári ke-
rületben elégedetlenség van azért, mert a
kerület képviselője Mülek Lajos, pártunk
nagytehetségű tagja, nem vett tevékeny
részt az ellenzéki pártok sikeres küzdel-
mében; és azt is hallottam, hogy néme-
lyek, talán azért, hogy a pártegységet za-
varják, azt hiesztelik, hogy a központi
pártvezetőség Müleket ráerőszakolta a ke-
rületre.

Ami ezt az utóbbi állítást illeti, ez
nem felel meg a valóságnak.

Mikor a kerület boldog emlékü és
igen nagy érdemű képviselőjének halála
folytán megüresedett, többen akartak föl-
lépni mint jelöltek és Mülek Lajost a vá-
lasztók nagy többsége e jelölő gyűlésen
jelölte ki.

Az országos párt központja örömmel
értesült e jelölésről, mert Mülek Lajos
egész képviselői multja alatt rendithetlen
hazafinak, erős függetlenségi pártinak,
nagy tehetségű és nagy szorgalmu férfi-
nak bizonyult annyira, hogy a pártnak egyik
leghasznosabb és tevékenyebb tagja volt.

Éppen ezért támogatta a központ
Mülek Lajost, midőn a kerület választói
nagy többségének jelölése folytán föllépett,
más, szinte érdemes függetlenségi vetély-
társsal szemben.

Mülek Lajos, kevéssel mielőtt föllépett,
megbetegedett

Mindnyájan azt hittük és reméltük,
hogy csakhamar vissza fogja nyerni egész-
ségét; de ebben, fájdalom, tévedtünk és
Mülek még most is súlyosan beteg.

Azonban, az emberek egészsége az
Isten kezében van és nem volna méltó
hazafias függetlenségi polgárokhoz az,
hogy egy érdemes férfit csak azért itél-
jenek el, mert a sors betegséget mért rá
és a betegség hátráltatta őt abban, hogy
megszokott tevékenységét érvényesítse.
Egyébiránt Mülek betegen is legnagyobb
részt jelen volt és szavazatával teljesítette
kötelességét; de egészsége nem engede,
hogy mint szónok is, előtérbe lépjen, mint
a hogy ezt azelőtt mindig és pedig ra-
gyogó hatással megszokta volt tenni.

Adja Isten, hogy Mülek mennél előbb
vissza nyerje egészségét.

Tisztelő elvtársa

Kossuth Ferencz.

hódmezővásárhelyi-főtéren levő Károlyi-házat, amely mintegy 100.000 frtot ér, egy apácák által vezetendő leányiskola céljaira a hódmezővásárhelyi római katolikus egyháznak ajánlódokozta.

— Elítélt borhamisító. A szegedi rendőrkapitány, majd a belügyminiszter is elverte a port Fried Sámuel szegedi borkereskedőn, akinél nagyobb mennyiségű hamis bort találtak, amit ő „Alpáron saját maga szüretelt.“ Fried Sámuel, mintán a borhamisításon csak először esipték rajta 180 frt pénzbüntetésre, esetleg tiz napi fogházra ítélték. Ez az ítélet ugyan nem igen súlyos, mindazonáltal eléggé örvendetes.

CSARNOK.

Ostoba Böske.

Írta: Belányi Ferencz.

Bártfa János előnyére változott meg. Akkor még csak pelyhedző bajusza, szakállá megnőtt, arca kissé halványabb lett, mosdálatai határozottabbak, modora ügyesebb: csakugyan megfűrésodott. Megláttsott rajta a megindultság, mikor Böske-t viszont látta. De még nagyobb volt öröme, mikor Böske elfogadta az udvarlást.

Jól is ment minden. Böske-t mindenki biztatta, ezer szem figyelte, vigyázta, ki sem jöhetett a kerékvágásból. Bártfa János gyakran tette tiszteletét, Pogány pedig örömtől ujongó leveleket írt Ujhelyinének.

— Böske pompásan viseli magát. Egészen megváltozott. Bártfa János szerelme napról napra nő: készüljenek az esküvőre.

Ekkor oly incidens zavarta meg az események harmoniáját, mely Böske-t könnyen a preparandia kispadjára is hurcolhatta volna.

A jószívű családban, mely Böske-t vendéglül látta, volt egy fiúcska is: a kis Piata, kedves, eleven, okos gyermek, mindenkinek dédelgetett kedvence. De szerette különösen Bártfa János. Meg-meglovagoltatta a térdén, játszott vele, kivált amióta Böske itt volt. Tudja isten, mit érsott és mire gondolt ilyenkor a fiatal tanár ur a fiúcskával a térdén.

De Palika is szerette Bártfa bácsit. Elébe szaladt mindig, mikor jött és kikutatta a zsebeit.

A tanár ur sohasem szokta elmulasztani, hogy ne hozzon kis kedvencének valami apróságot. Egy napon azonban mégis elmulasztotta. Hogy — hogy nem megfellekedett róla. Pedig utolsó alkalommal, hogy ott volt, még meg is ígérte neki.

— Hozok neked jövőre, ha jó lesz csokoládéból kis nyulat, lovat és elefántot. Amilyet multkor a kirakatban láttunk . . .

Nyulat, lovat, elefántot csokoládéból! Palika egész nap másra se tudott gondolni. És Bártfa János most megfellekedett róla. Nagyon megharagudott. Durcsásan húzódt el tőle, mikor pedig ki akarta engesztelni, elfatott előle. De csak az ajtóig ért. Ott megfordult, megállt. kiöltötte Bártfa Jánosra a nyelvét, (hogy kikapott azután érte!) és csufolódo hangon egy szó hagyta el ajkát:

Fajankó!

Böske-nek járt-e el a szája, vagy máshonnan jutott el a társaságba a szegény Bártfa János gunynevének a hire: Bártfa János nem tudta meg soha. De a vissza nem fojtható nahóta, mely e szóra kitért, elárulta neki, hogy iten tudnak mindent, hogy ő itt már régóta neveltségessé van téve. Nem tudta, hogyan került ki az utcára, de úgy érezte, hogy ebbe a társaságba és a Böske közelébe ő már nem lenne képes tenni a lábát soha.

De Böske is kétségbe volt esve. Ha ő árulta el a Bártfa János titkát — pedig biztosan ő árulta el — megbánta százszorosan. Az anyja kemény szavai jutottak eszébe: a tovább tanulás és a preparandia. Bártfa János még nem érhetett túl az utca sarkán, már ő is lenn volt. És futott, rohant, de ellenkező irányban a Pogány Bandi lakása felé.

— Bandi bácsi, az isten szerelméért segíts rajtam!

Odaborult faldokló zokogással a bácsikája mellére.

— Mit szól majd a mama, ha megtudja. Ha völegény nélkül térek haza. Bandi bácsi preparandiát kell tanulnom.

Pogány leült és odaültette a zokogó leányt a térdére. „Mint a hogy a kicsi korába ültette“ mikor ez hozzá menekült a szülők szigora elől. Es vigasztalta.

— Ne sirj Böske, ne félj, majd fölkeresem Bártfa Jánost, aztán jó lesz megint minden . . .

A leány hevesen tiltakozott.

Nem szereted? Akkor se félj Böske. Szép kis lány vagy te, találunk mi még a te számódra mást is. Aki neked is tetszik s akit szeretni is tudsz majd.

— Oh bácsikám akárkit . . . Akárkit, csak Bártfa Jánost ne. De a mája elé se kelljen völegény nélkül kerülnie.

— Csak okosabb volnál, Böske. Ne rontanál el mindent, annyi partit szalasztottál már el. Olyan lennél, mint a többi leány.

Mint a többiek? Pogány megakadt a rábeszélésbe. Ne, ne! Ime egy leány, aki nem olyan, mint a többi. Nem számító, ravasz, hazug. Nem olyan, mint akiktől ő is fél, akik miatt a férfit oly csalódások érik, mint a minő őt is érte akkor, régen . . . Ez a leány más. Őszinte, nem tud tettetni, nem tud szerelmet esküdni érdekből, ez a leány az esküjét maip meg is fogja tartani . . .

Eszébe jutott a családi élet, mely az Ujhelyiek körében hevitette a szívet. A leányval az ölében ugyanazt a melegséget érezte és Böske ez alatt gépiesen ismételtette.

— Akárkit, akárkit . . .

— Böske!

A lány föltekintett rá. Lány hangjára földerült az arca. Szemeiből a könnyeken keresztül bizalom, remény és jószág mosolygott a még mindig fiatal emberre.

— Mondd Böske, igazán mindegy volna neked Bártfa Jánoson kívül akárki venne el feleségül?

A leány fölujongott.

— Oh bácsikám, ugy-e te tudsz is már a rézsémre valakit? Bandi bácsi, te olyan jó ember vagy.

Pogány ugyérezte, mintha mámoros volna. Magához szólította a lányt.

— Jónak tartasz, Böske? Szeretsz? Tudnál szeretni? Hátha azt mondanám most, hogy én veszek el feleségül, hozzám jönnél-e?

A leány ki akart szabadulni a férfikarok szerelmes ölelése közül. Mikor nem sikerült, tehetetlenül hajtotta fejét a Pogány vállára. Arca lángba égett: szeméremtől-e, örömtől-e? Lezárt pillákkal sutogta:

Oh Bandi bácsi!

Mikor Ujhelyiné értesült a történetekről, fölkiáltott a meglepetéstől:

— Mégsem olyan ostoba leány ez a Böske.

A Pogány kétezer holdjára gondolt. Ez jutott eszébe a többi mamák és leányoknak is, mikor Böske a Pogány Bandi karján tért haza. Es Ujhelyiné szavai az egész városban visszhangra leltek.

— Mégsem olyan ostoba leány ez a Böske . . . Egyszerre nagy tekintélye kerekedett. Bámulat és tisztelet környékezte minden szavát, járását. Csak egy pár rosszakarója volt. Egykét pártában maradt leány és kapzsi mama. Ezek nem hajoltak meg a Böske tekintélye előtt és olyankor, de csakis olyankor, mikor egészen az egymás társaságában voltak — egy közmondást szerettek a Böske esetére alkalmazni. Valami vak tyukról volt benne szó és valami szemről, azt hiszem éppen buszaszemről . . .

(Vége.)

Szerkesztői üzenetek.

R. A. Szeged. Hétfőn délután — ne legyen biztos.

ifj. Ny. Gy. Szeged. Jelen számunkból ki-maradt.

Felelős szerkesztő és kiadótulajdonos

Diamant Manó

Nyilt-tér.

(E rovat alatt közöltöktért nem vállal felelősséget a szerk.)

Nyilatkozat.

Több rendbeli olyan eset jutott tudomásomra, hogy velem semmi néven nevezendő összekötésben nem álló kereskedők gazdasági- és egyéb magféléket, különösen répamagvakat mint Mauthner-féle magvakat hoznak forgalomba.

E miatt kötelességemnek tartom, egy részt a gazdaközönség tájékoztásául, más részt a magzükségletüket nálam bevásárló kereskedők érdekeinek megvédéseül kijelenteni, hogy a vidéki ismételőknél csak azon gazdasági és kerti magvak tekinthetők valóban czégmentől származóknak, melyek vagy

az én ólomzárammal,

vagy egy álló

medvét jelképező

törvényszékileg bejegyzett védjeggyemmel, vagy mindkettővel ellátott zacskókban vagy zsákokban vannak.

Mauthner Ödön

csász. és kir. udvari szállító

magnagykereskedés

Budapest. VI., Andrassy-ut 23.

Hirdetmény.

Nagyméltóságú Ögróf Pallavicini Sándor ur mindszent-algyői uradalmában eladásra van felállítva:

3 drb 3 éves és 12 drb 2 éves magyar tenyészbika.

3 drb 2 éves és 2 drb 1½ éves nyugoti tenyészbika.

50 drb ¼ éves vészen átment, szöke mangalica tenyészkan.

ÉRTESESITEST NYUJT:

A bikák felől: Basa József urad. ispán Irmamejor, u. p. Cs-Sándorfalva.

A kanok felől: Kőrösy József urad. tisztartó Hant-háza, u. p. Sövényháza Csongrád megyében.

Kelt Cs-Sándorfalván, 1899. márczius 1-én.

WOLF JÁNOS

urad. főintéző.